

HISTÒRIA

(1ª Avalució)

TEMA 1: L' ESPANYA DE L' ANTIC RÈGIM.

- **Antic règim:** Sistema polític, social, econòmic... que comença entorn el segle 16 i dura fins el segle 18.
- **Nou règim:** Sistema polític, social, econòmic... que comença al segle 19 i que encara dura. Va ser inventat a França durant la Revolució Francesa per contradir l' antic règim.

CARACTERÍSTIQUES DE L' ANTIC RÈGIM:

- **Constitució nacional:** El poder ve de Déu que fa confiança en una successió dinàstica. El rei es el sobirà i el poble el súbdit. El rei es rei **per la gràcia de Déu**.
 - **Sobirania reial:** el rei concentra en les seves mans tots els poders, legislatiu (parlaments...), judicial (tribunals...) i executius. La llei es la paraula del rei. Equival a absolutisme (sempre monàrquic).
 - **Societat elemental:** La posició social es determinada pel naixement:
- **1r estat:** Noblesa Són privilegiats (exempció d' impostos i privilegi de càrrecs i rendes. Són propietaris de la majoria de terres).
 - **2n estat:** Església
 - **3r estat:** Poble Són la majoria de la població (impostos, reclutament militar i serveis).

CARACTERÍSTIQUES DEL NOU RÈGIM:

- **Constitució escrita:** El poder recau en el poble. Es basa en el sufragi, la voluntat del poble es manifesta en eleccions. Els governants son representants del poble (ciutadans).
 - **Sobirania nacional:** Separació dels poders legislatiu, judicial i executiu.
 - **Liberalisme o constitucionalisme:** A.– Amb el rei que es sotmet a la constitució (Monarquia parlamenta).
- B.– Sense rei: República (centralista o federal).
- **Societat per classes socials:** La posició social la determina el poder adquisitiu.
- Igualtat de drets i de deures entre els ciutadans.
- Desapareixen els prejudicis estamentals.

FONAMENTS ECONÒMICS DE L' ANTIC RÈGIM I DEL NOU RÈGIM.

ANTIC RÈGIM:

• Economia de base agrària tradicional:

- Població rural
- Policultius i autosubsistència
- Energia de sang (bous, cavalls, homes)
- Cultiu rotatiu triennal amb guaret
- Terres dividides en 3 franges, 2 de cereals i una de guaret. Camps oberts o 2open-fields. Terres de propietat comunal.
- Agricultura de poc rendiment. Fams periòdiques.
- Pocs caps de bestiar (a l' hivern no es poden mantenir i son sacrificats)

• Artesania:

- Producció manual
 - Proteccionisme gremial a les ciutats.
 - Sorgeixen algunes activitats preindustrials: Roda hidràulica (fargues, serradores..)
- Filar i teixir a domicili (Domestic sys)
- Manufactures (reials o privades) que fabriquen vidres, tapissos, aiguardents...

• Transports deficients:

- Lentitud
- Carruatges i camins de carro
- Transport fluvial i marítim.

• Demografia estancada:

- Cicle demogràfic antic (nat. i mort. Elevades)

NOU RÈGIM:

• Aplicació de les formules capitalistes a l' agricultura

- Èxode rural i urbanització
 - Especialització de conreus: agricultura de mercat
 - Maquinització, energia en cavalls de vapor, motor d' explosió, electricitat...
 - Sistema Norfolk, racionalització de conreus suprimint l'any de guaret.
 - Concentració de terres: procés de les enclosures o dels camps de clos.
 - Desaparició de les propietats comunals (passa a mans privades)
 - Increment del rendiment agrícola
 - Desaparició de les fams i prosperitat dels propietaris.
 - Aparició de les granges d' animals.
- **Indústria:**
 - Producció elevada
 - Lliurecanvisme o liberalisme econòmic com a primera fórmula del capitalisme industrial.
 - Màquina de vapor, motor d' explosió, electricitat, energia atòmica i energies alternatives.
- **Revolució del transport:**
 - Rapidesa
 - Ferrocarril
 - Canals artificials
 - Automòbils
- **Revolució demogràfica:**
 - Cicle demogràfic contemporani (disminueix la mort. i es manté una alta nat.)

LA CRISI DE L' ANTIC RÈGIM:

Aparició al segle 18 del Pensament Il·lustrat en una doble direcció:

A.– Crítica il·lustrada que exigeix reformes educacionals i de foment de l' economia, però no planteja cap canvi polític en profunditat. **DESPOTISME IL·LUSTRAT:** Tot pel poble però sense el poble. Defensa política de l' Antic Règim.

Pioners: Fisiòcrates francesos: François Quesney.

El foment de l' agricultura és la base de la riquesa dels pobles.

B.– Crítica il·lustrada que exigeix reformes polítiques i socials urgents i es proposa acabar seriosament amb l' antic règim. **REVOLUCIONARIS POLÍTICS.**

Pioners: Fonaments del liberalisme econòmic.

Montesquieu: Separació de poders.

Voltaire: Llibertat de consciència.

Rousseau: Contracte social (constitució). Sobirania nacional, educació–felicitat

LA REVOLUCIÓ FRANCESA:

La revolució francesa es molt important ja que es el laboratori de totes les experiències polítiques dels segles 19 i 20. Es un interval de temps en el que es donen solucions polítiques que es trobaran repetides en els sistemes polítics actuals i del segle passat. Tot el que succeeix en aquests segles té algun avantpassat en la Revolució Francesa. Es un espai de temps en el que canvia tot molt ràpidament. Entendre la RF es entendre els segles 19 i 20.

1787: Antic règim: 1.– Revolta aristocràtica (1787–1789)

1789: Monarquia Constitucional: 2.– Assemblea nacional (1789–1792)

1793: República d' esquerres: 3.– Convenció Girondina (1792–1793)

4.– Convenció Jacobina (1793–1794)

1794: República de dretes: 5.– Convenció Thermidoriana (1794–1795)

1799: Règim personalista: 6.– Directori (1795–1799)

7.– Consolat (1799–1804)

8.– Imperi Napoleònic (1804–1815)

- **Revolta aristocràtica:** La RF comença a la mateixa cort de Versalles degut a un problema econòmic. No hi ha diners ja que hi ha pocs ingressos i moltes despeses (guerres de prestigi). Lluís XVI va demanar consell als seus assessors, els quals van decidir que la única manera de resoldre el dèficit econòmic consistia en cobrar impostos al 1r i 2n estat. Això va provocar malestar a la Cort i paral·lelament el 3r estat prenia el poder a la Bastilla i es proclama la Sobirania Nacional.
- **Assemblea nacional:** Redactarà la constitució de 1791. Passen tres anys fins que no es enllestida. El 1789 es redactà el pròleg de la constitució (Declaració dels drets de l' home i del ciutadà), que resumia les idees de la constitució. Serà una constitució monàrquica, que preveu el sufragi restringit (només poden votar homes treballadors actius = Burgesos). Aquesta constitució es la Constitució Lliberal Burgesa. En la constitució **només** es parla de *propietaris*.

Lluís XVI jura la constitució, però secretament demanà als països absolutistes que preparaessin un exèrcit per tal de destronar la constitució. Quan Lluís XVI intenta escapar de França per anar a Àustria i dirigir aquell exèrcit, va ser descobert i el govern el va demostrar que el rei no era fiable pel que a la seva tornada es empresonat i es declara la República.

- **Convencions Girondines i Jacobines:** El 1793 comença la República Francesa. Durant la República Girondina s' executa Lluís XVI i es proclama una nova Constitució (C. del 93). Es una constitució republicana, no hi ha rei. Hi ha sufragi universal **masculí**. Democràcia Social. Aquesta constitució si que parla d' aquells que no tenen res (Obligació de l' Estat de protegir i governar per tothom).

Les potències exteriors (Anglaterra, Espanya...) declaren la guerra a França i per tant la República no pot governar tranquil·la. S' acumulen derrotes. Només es pensa en guanyar la guerra, no en governar. *Tothom es sospitós* (Robespierre).

4– L' imperi Napoleònic: Napoleó ja no es un monarca d' antic règim, arriba al poder sense ajut de la constitució. Es proposa portar fora del país la R. F. *Jo tinc tants enemics que hauré de conquerir els països veïns*. No va poder fer-ho, ja que no va poder aguantar l' impuls bèlic dels espanyols i russos, pel que l' Imperi Napoleònic i la R.F. fracassaran després de la derrota de Napoleó a Waterloo i el desterrament d' aquest a Àfrica.

El 1815, les potències que van guanyar a Napoleó (Anglaterra, Rússia...) es reuniran a Viena (ciutat centreeuropea de la contrarevolució francesa) per decidir el futur d' Europa. Es decideix posar un nou rei Borbònic a França (Lluís 18) i les fronteres franceses es reduiran al que eren abans de Napoleó. Tot el que va conquerir va ser retornat als seus països. Després d' això, no queda a França cap indici de la R.F., però va ser la font d' inspiració de les Revolucions Burgeses arreu d' Europa, que conseguiran liquidar per fi l' antic règim.

Totes les constitucions dels segles 19 i 20 estan inspirades en les de 1791 (liberalisme) 1793 (progressisme).

MONARQUES EUROPEUS:

Casa d' Àustria: Família Habsburg

- Carles I
- Felip II
- Felip III
- Felip IV
- Carles II
- **Guerra de successió**

Espanya:

- Felip V
- Ferran VI
- Carles III
- Carles IV
- Ferran VII
- Isabel II
- **1ª República**
- Alfons XII
- Alfons XIII
- **2ª República**
- **Franquisme**
- Juan Carles 1r ...

França: Borbons

- Enric IV
- Lluís XIII (Cardenal Richelieu)
- Lluís XIV (Versalles)
- Lluís XV
- Lluís XVI (Revolució Francesa)
- **Congrés de Viena**
- Lluís XVIII
- Carles X
- **Fi dels Borbons a França**

Els Borbons es comencen a trobar al segle 16 i son originaris del País Basc

Francès. En els seus orígens, els Borbons eren Protestants. França estava dividida entre Hugonots i Catòlics, però la balança es decantava a favor dels 1rs.

La corona francesa es va oferir, després d' un pacte, a Enric IV, amb la condició de que aquest es passés al Catolicisme. Enric IV va acceptar. El seu fill, Lluís XIII, va agafar de conseller al Cardenal Richelieu, artífex de la França moderna.

En la següent generació, els Borbons ja no tenien res a veure amb els seus orígens. Mentre Lluís XIV governava a França, a Espanya mor sense descensió Carles II, cosa que provoca una guerra de successió entre l' Archiduc Carles d' Àustria i el francès

Felip V. Catalunya intenta evitar l' Absolutisme francès per por a que el català fos prohibit, però guanya Felip V, el que suposa l' arribada dels Borbons a Espanya.

MONARQUES DE L' ESPANYA DE L' ANTIC RÈGIM:

Els Borbons del segle 18.

Absolutisme pur:

- **Felip V (1700–1746)** Introducció de l' Absolutisme després de la guerra de successió (1700–1714). Decrets de Nova Planta: València i Aragó (1707), i Catalunya (1716). Divisió del territori en corregiments (corregidors escollits pel rei).

Territoris històrics governats per Capitans Generals. Fi de les institucions medievals (Generalitat, Parlament o Corts). Construcció de fortaleses militars.

Tancament dels estudis universitaris i obertura de la Universitat de Cervera. Prohibició de publicar i ensenyar en català.

Establiment d' un impost únic: el cadastre (només afecta el 3r estat).

- **Ferran VI (1746–1759)**

Despotisme Il·lustrat:

- **Carles III (1759–1788)** Foment de les activitats agrícoles i manufactureres. Establiment de les Reials Acadèmies.
- **Carles IV (1788–1808)** Moment de la R.F. Por de l' expansió de les idees revolucionàries del país veï. Declaració de guerra a França (Guerra Gran).

IMPERIALISME I COLONIALISME:

- **Colonialisme:** Explotació econòmica d' un territori per part d' una potència estrangera. No interfereixen el la política d' aquest país (ex: Grècia, EE.UU...)
- **Imperialisme:** Explotació econòmica d' un territori i alhora domini polític per part d' una potència estrangera (ex: Romans, Britànics...)

Al final del segle 19, les principals potències estrangeres es reparteixen descaradament territoris d' Àfrica i Àsia. P. Ex: L' Àfrica va ser repartida en el seu 90% en 20 anys entre Britànics i Francesos principalment.

L' imperialisme contemporani dura fins el 1945, any de la creació de l' ONU, que va decidir que a part d' haver-hi drets de l' home, també havien d' haver drets del poble, entre els quals figura el dret de l' autodeterminació, la qual cosa fa que França, Anglaterra i els altres països imperialistes hagin de

descolonitzar els territoris conquerits d'Àfrica i Àsia, accelerant la creació del 3r món.

En el cas d'Espanya, actualment ja no hi ha imperi fora de la P.I. Espanya va tenir un gran Imperi en l'Edat Moderna (descobriments i domini durant els segles 15 i 18 de les colònies americanes descobertes per Colón el 1492). Aquest Imperi encara existia en l'època dels Borbons i s'organitza a partir de la fuga del virrei (representant del rei en aquests territoris). El virrei no té independència de criteris i no eren hereditaris, sinó que eren designats i/o reemplaçats pel rei absolut.

IMPERI ESPANYOL AL SEGLE 18:

- **Virregnat de Nova Espanya:** Califòrnia, Mèxic, Centre Amèrica i Cuba.
- **Virregnat de Nova Granada:** Colòmbia, Equador i Veneçuela.
- **Virregnat del Perú:** Perú i Xile.
- **Virregnat del Riu de la Plata:** Nord d'Argentina, Bolívia, Paraguai i Uruguai.
- **Filipines**

Aquest Imperi va anar desapareixent durant el segle 19 en 3 moments:

- Junes revolucionàries durant l'ocupació napoleònica (p. Segle 19). Haití (1804), Rep. Dominicana (1804), Paraguai (1811) i posteriorment Argentina (1816), Xile (1818) i Uruguai (1820).
- Aixecament liberal de Riego (Trienni Liberal), majoritàriament al 1821: Mèxic, El Salvador, Hondures, Nicaragua, Costa Rica, Veneçuela i Perú. Al 1825 Bolívia.
- 1898: Darreres colònies: Cuba i Filipines.

Al segle 20 s'intentarà recuperar un cert patrimoni a Àfrica (Rio de Oro Sàhara). El Sàhara no serà descolonitzat fins el 1975. Immediatament de la desocupació de Espanya, el Marroc fa una entrada triomfal (Marxa Verda Hassan II) i ocupa el Sàhara. Encara ara el Sàhara intenta aconseguir l'independència (Front Polisari).

També s'aconsegueix per entrega dels Francesos el nord del Marroc (1912). Ivny serà descolonitzat i passarà a formar part del Marroc a partir de 1969.

La tercera colònia serà la Guinea Espanyola (Río Muni) que serà descolonitzada el 1968 i que actualment es anomenada Guinea Equatorial.

TEMA 2:

• GUERRA DE LA INDEPENDÈNCIA:

El 1788 mor Carles III i es succeït pel seu fill Carles IV. Es un monarca de poca personalitat que es deixa influenciar fàcilment i que no té la cultura que tenia el seu pare. Això fa que el govern estigui en mans de la seva dona Maria Lluïsa de Parma i del primer Ministre Manuel de Godoy.

L'any següent de la coronació, 1789, esclata la Revolució Francesa que es vista amb pànic des de Espanya. L'any 1793 son executats Lluís XVI i Maria Antonieta. Això va ser vist com un sacrilegi per tota la família de Carles IV, que queda molt afectada per l'assassinat del seu cosí i declararà la guerra a França. Aquesta guerra es coneix com la Guerra Gran (1793–1795). Tindrà tres fronts importants, situats a la frontera amb França: el primer al País Basc (Guipúscoa), un Aragó (Pirineus Aragonès) i l'últim a Catalunya, manat pel general Ricardos. Els catalans col·laboren positivament en aquesta guerra, cosa curiosa ja que generalment eren contraris a la monarquia. La col·laboració va ser, però, comprada, ja que Carles IV els va prometre el Rosselló, territori perdut el segle 17 en el Tractat dels Pirineus. El Rosselló no va ser retornat als catalans ja que la guerra es va perdre el 1795 amb la firma de la Pau de Basilea.

Posteriorment, Godoy canviaria de postura política i va decidir que si no es podia guanyar a França, era millor ajuntar-s'hi, pel que s'inicià una política d' amistat. França va estar-hi d' acord, bàsicament per tal de desfer el bloqueig britànic del comerç francès i espanyol a l' atlàntic. Aquesta pau va ser un desastre ja que el 1805, comença la Batalla de Trafalgar en que la flota Britànica derrotaria les flotes espanyoles i franceses gairebé sense moure's ja que gran part de la flota espanyola es va enfonsar degut a una tempesta abans d' arribar al lloc de la Batalla. Des de Espanya es va pronunciar la següent frase: *No enviamos a nuestra flota a luchar contra los elementos*.

Aquesta derrota va provocar una reacció a la Cort contra Godoy, en la que es demana que dimiteixi. El 1807 Godoy acabarà d' enfonsar la seva carrera firmant el Tractat de Fontaine-bleue amb Napoleó. Aquest tractat era descaradament una enganyifa ja que Napoleó demana permís a Espanya per entrar les seves tropes per anar conquerir Portugal. Lògicament no va ser així. L' entrada de les tropes franceses provoca una revolta dins la Cort contra Godoy coneguda com Motí d' Aranjuez. En aquesta revolta es demana novament la dimissió de Godoy la coronació de Ferran VII. Napoleó es proposa com intermediari entre Carles IV i Ferran VII i els convoca a tots dos a Baiona (País Basc francès). Quan els té al seu territori, els fa abdicar en el seu favor (Abdicacions de Baiona) i els ofereix un exili ple de luxes. Des de el punt de vista del poble espanyol, Napoleó ha segrestat els monarques i per tant el poble ha de lluitar per expulsar els francesos i recuperar els seus reis.

A partir d' aquí comença la guerra de la independència.

Napoleó cedeix la corona d' Espanya al seu germà, Josep Bonaparte, que seria conegut amb el sobrenom de Pepe Botella deguda la seva afició a l' alcohol. Napoleó farà redactar una constitució anomenada constitució de Baiona. Tot i fer-se per Espanya, no es considera una constitució espanyola ja que, en primer lloc es francesa i en segon lloc perquè no és democràtica.

La guerra de l' independència serà coneguda com la Guerra del Francès. El poble s' aixecarà per primer cop contra Josep Bonaparte a Madrid el 2 de Maig. Les tropes Napoleòniques van matar i detenir moltes persones, afusellant el dia següent els principals caps de la revolta. Aquests afussellaments van ser pintats per Goya.

Els revolucionaris s' organitzen en forma de juntes provincials que estaran coordinades per una junta suprema central. Aquesta té la seva seu primer a Aranjuez i després a Sevilla. S' organitza un exèrcit regular comandat pel General Castaños i després, espontàniament, es formen grups de guerrillers. Aprofiten que coneixen el territori i que tenen el suport del poble. L' exercit regular i les guerrilles aconsegueixen la primera gran victòria en la Batalla de Bailén. Napoleó s' adona aleshores que conquerir espanya no era tan fàcil com es pensava.

La Junta Suprema Central pren la iniciativa de convocar Corts a Cadis amb la idea de redactar una constitució Espanyola amb l' objectiu que quan tornin els Borbons (Ferran VII), pugui començar immediatament el Nou Règim a Espanya. Les Corts de Cadis duraran des de el 1810 fins el març de 1812, data en què s' aprovarà la primera Constitució Espanyola, coneguda com la Pepa pel fet d' acabar-se el dia de Sant Josep.

FERRAN VII: El seu regnat es divideix en tres etapes:

1.- 1ª etapa absolutista

2.- Trienni liberal

3.- 2ª etapa absolutista

El 1814 torna Ferran VII, quan Napoleó es vençut. Els seus vencedors es reuneixen al congrés de Viena. Mentrestant hi ha l' imperi dels 100 dies després d' un nou cop d' estat de Napoleó. La fi d' aquest imperi

representarà la derrota final de Napoleó. En aquest congrés es fan les bases de la nova Europa, que retornarà a l' antic règim. Té dos fonaments, el legitimisme i la Santa Aliança (exèrcit d' intervenció Europeu).

Quan Ferran VII es veu amb el suport de la Santa Aliança, i després de tot el que els revolucionaris havien fet per tal d' expulsar Napoleó i aconseguir el retorn del monarca sota la Constitució, aquest la rebutja i introdueix de nou l' Absolutisme a Espanya. El **4 de maig de 1814**, Ferran VII anul·la la Constitució de Cadis. Això farà que els liberals comencin a conspirar clandestinament. Aquestes conspiracions seran molt freqüents arreu d' Europa. Durant la primera meitat del segle 19 s' inicien revolucions liberals en 3 grups:

- Les revolucions dels anys 20: Tenen com a denominador comú que totes fracassen degut al gran poder de la Santa Aliança.
- Les revolucions dels anys 30: Gairebé la meitat són un èxit. La més important d' aquestes és la revolució francesa de 1830 en la que es va enderrocar als Borbons francesos i en la que es proclama com a rei a Lluís Felip d' Orleans. Aquest era més liberalista i estava d' acord en firmar la constitució.
- La revolta de 1848: És molt important perquè és la primera vegada que hi participa el sector obrer. Aquesta revolució enderroca a Lluís Felip d' Orleans, acusat d' afavorir massa el sector del negoci burgès. Es proclama la segona república francesa, que durarà fins el 1851, any en el que un nebot de Napoleó anomenat Lluís Napoleó Bonaparte proclama el segon imperi. Aquest segon imperi durarà fins el 1871 quan, després de moltes derrotes, es declara la tercera república francesa, que dura fins a la segona guerra mundial.

A Espanya, les revoltes contra Ferran VII es feien carboneres ja que era fàcil entrar-hi

i sortir-ne sense sospites. A Andalusia comença de mans de Rafael de Riego l' aixecament de Riego, que s' estendrà per Espanya i obligarà a Ferran VII a acceptar la derrota, però secretament demana ajut a la Santa Aliança. Mentrestant, els lliberals comencen a discutir quina constitució imposaran. Hi ha dues tendències:

- Els partidaris a recuperar la Constitució de Cadis Doceañistas
- Els Exaltados, que consideren que la Constitució de Cadis és massa conservadora.

Els historiadors veuen en aquestes dues tendències l' embrió dels primers grans partits

de constitucionalisme espanyol. Els Doceañistas seran l' anomenat Partido Conservador o Moderado i els Exaltados faran un partit més progressista anomenat Partido Liberal.

Mentre es decideix quina constitució és més adequada a la situació, al 1823, la Santa Aliança, que acabarà amb l' aixecament. D' aquesta manera comença la segona etapa absolutista i es reprimeix completament el liberalisme. La Santa Aliança perd força cap a finals dels 20 i les revolucions començaran a tenir èxit. Per això Ferran VII comença a dur a terme una política més permissiva que provocarà una reacció negativa en els sectors d' extremadreta. L' absolutisme comença a separar-se de Ferran VII. Entre 1826 i 1827 es donarà una revolta absolutista, anomenada a Catalunya la revolta dels malcontents. Aquests malcontents redacten una proclama anomenada Manifest de la Federació dels Realistes Purs. Els historiadors consideren aquest document l' origen de la filosofia Carlista.

El 1830 neix la infanta Isabel i es comença a plantejar el tema de la successió. Ferran VII decideix trencar la tradició i denegar la llei sàlica (dones no poden governar). Ferran VII proclamarà la Pragmàtica Sanción, que permet governar a Isabel II. Es aleshores quan el poble es divideix en els seguidors del germà de Ferran VII Carles Maria Isidre (Carlins) i els que prefereixen a Isabel II (Isabelins). A partir de 1832, la esposa de Ferran VII, Maria Cristina de Borbó inicia la regència degut a una malaltia del rei. Maria Cristina acabarà decantant la balança cap als lliberals iniciant una política d' acostament envers ells. El 1833 mor Ferran VII quan Isabel

només té 3 anys, pel que la Reina fins la seva majoria d'edat serà Maria Cristina.

Minoria d'edat d' Isabel II:

Durant la minoria d'edat d' Isabel II hi ha dos regents, Maria Cristina de Borbó (1833–1840) i el General Espartero (1840–1842).

Quan mor Ferran VII, esclata la primera guerra Carlina, que durarà tota la regència de Mª Cristina. El Carlisme va arrossegar sobretot les zones rurals més tradicionalistes, però no va tenir cap èxit a les ciutats industrials. Sociològicament arrossega latifundistes,

l'església més conservadora i els pagesos.

Els Isabelins són, sobretot, la burgesia industrial, els sectors professionals, i tots aquells sectors més connectats amb Europa.

Les zones més fortes del Carlisme seran el País Basc i el sud de Catalunya. El dret hereditari es nua de les coses que es mantenen a Catalunya després del decret de Nova Planta que les aboliria gairebé totes.

Generals Carlistes:

- Zumalakarregui(País Basc): Heroi del Carlisme mort en la 1ª guerra.
- Benet Tristany i Gen. Cabrera

General Espartero (Isabelí): es farà famós a la 1ª guerra Carlina ja que aconseguirà vèncer gràcies a un pacte amb els generals carlins **transaccionistes**. Espartero va posar fi a la guerra amb el conveni de Bergara. La primera guerra estava acabada, però no el Carlisme.

Entre 1833 i 1834 governarà veritablement Cea Bermúdez, que seguirà encara amb un govern absolutista. Després, el 1834, comença el govern de Martínez de la Rosa, que funciona amb un estatut reial o carta atorgada, que ve a ser una constitució però redactada per la monarquia. Es considera un sistema a mig camí entre el Despotisme Il·lustrat i el Constitucionalisme. L'any 1835 comença el govern real de Mª Cristina de Borbó. El seu govern serà totalment liberal i es redactarà una nova constitució capaç de substituir la de Cadis. Aquesta constitució planteja com a tema fundamental la reforma agrària a partir d'una desamortització que duria a terme Mendizabal. Cap al final de la regència de Mª Cristina hi ha problemes amb Espartero ja que la regenta està molt afectada per la guerra, els disturbis obrers i la còlera que arrasaria Espanya el 1834. El General Espartero en canvi, té tots els favors. L'any 1840 es donarà la definitiva abdicació de Mª Cristina a favor de Espartero.

La regència d'Espartero durarà 2 anys i el problema més important que tindrà serà la burgesia catalana. El motiu d'aquest problema és la política econòmica d'Espartero en aquesta regió ja que aquesta política és de lliurecanvisme i afavoreix a andalusos, extremerys i castellans, però perjudica molt a Catalunya degut a l'entrada de teixits britànics molt barats. Catalunya proposa a Espartero una política econòmica proteccionista degut a la impossibilitat de competir amb els preus estrangers. El 1842 hi ha una revolta a Barcelona en contra de Espartero i aquest ordena el bombardeig de la ciutat. Aquest bombardeig provoca una reacció generalitzada en contra de Espartero arreu d'Europa, pel que queda bastant tocat políticament. Això farà que Espartero acabi dimitint i, per estalviar-se buscar una nova regència, es declara major d'edat a Isabel II, tot i que només tenia 14 anys.

Majoria d'edat d' Isabel II:

Isabel es proclama major d'edat al 1842, i al 44 puja al poder el partit conservador o moderat (dretes).

Comença l'època moderada. El polític més important serà Narvàez, que el seu primer pas serà redactar una nova constitució que quedarà aprovada l'any 45. Es conservadora i liquida la del 37 (desamortització) ja que es considerava massa avançada. Es torna a restringir el sufragi i passarà a ser restringit masculí de manera que només votarà el 0,8% de la població, mentre que en la del 37 podia votar fins a un 2,2%. La nova constitució organitzava l'organització en Congrés (diputats) i Senat (senadors). Els diputats eren elegits per aquest 0,8% de població mentre que els senadors eren escollits per la corona entre els grans propietaris, l'exèrcit, l'església i la noblesa, que tindran grans càrrecs. La constitució del 37 hi havia les 2 mateixes cambres, però en el Senat hi havia una meitat de senadors reials i els altres eren escollits pel poble. Les 2 constitucions coincidien, però, en considerar el catolicisme com a religió oficial.

Durant la dècada moderada es fa una marxa enrere en el procés de desamortització de manera que es paren les subhastes i no es confisquen més terres. Amb tot això, es donarà la segona Guerra Carlina, anomenada a Catalunya la Guerra dels Matiners. Aquesta és la més lleu, però serà important a Catalunya perquè torna de l'exili el General Cabrera. Un altre aspecte important es el concordat firmat amb l'església el 1845 en el que s'estableix que l'estat s'ocupa de mantenir l'església i a canvi l'església accepta la pèrdua de les terres expropiades.

Un altre factor important és la creació de la Guardia Civil, que en aquella època eren militars d'àmbit rural i que tenien com a funció vigilar els veïns, controlar els lladres etc... Serà un cos molt odiat pel poble ja que es la figura de l'opressor.

A partir de 1849 apareixen 2 partits nous. En primer lloc, el Partido Demócrata (esquerra) que té com a fonament el sufragi universal MASCULÍ. El 1854 naixerà la Unión Liberal que estarà formada per gent del Partido Progresista i del Moderado. Aquest any va haver-hi un pronunciament anomenat Pronunciamiento de Vicálvaro o Vicalvarada. Aquest aixecament va ser un èxit i va fer que Espartero tornés al poder formant coalició amb ministres de la Unión Liberal. Durant el bienni progressista s'intentarà tornar a impulsar la desamortització, aquest cop a mans de Madoz (1855). Aquesta desamortització es va preocupar sobretot de les terres comunals. Això va ser mal acceptat per les poblacions petites. Amb els capitals generats per la desamortització es va crear la Xarxa Nacional de Ferrocarrils que acabarà sent un escàndol ja que massa gent s'embutxacava diners. Això farà que els progressistes perdin el poder i a partir de 1856 governarà la Unión Liberal, sempre però en coalició amb altres partits.

A partir d'aquí comença l'última etapa d'Isabel II. Es una etapa en la que sempre mana la Union Liberal. Hi ha problemes greus: el 59 esclata la guerra del Marroc. En aquest moment el General Prim aconsegueix la colònia d'Ifny.

Un altre problema serà l'economia de Catalunya degut a la Guerra de Successió dels Estats Units. Aquesta guerra va provocar la manca de cotó, que fa que aquesta etapa es conegui com la fam de cotó. Una altre problema es el moviment obrer. El 1864 es funda a Londres la primera Associació Internacional de Treballadors (AIT). Amb aquesta es configuren les dues grans ideologies obreres que seran per una banda l'Anarquisme i per l'altre el Marxisme. Quan aquestes ideologies arriben a espanya comencen a arrossegat els proletaris de les fàbriques i als jornalers dels camps. Finalment això portarà a la creació dels primers partits i sindicats obrers de l'estat. El 1868 hi ha l'anomenat pacte d'Ostende en el que els partits d'esquerres e disposen a destronar la reina Isabel II. Al setembre d'aquest mateix any es declara la Revolució de La Gloriosa que suposa el destronament i l'exili a França d'Isabel II.

Aleshores comença una etapa de gran efervescència política anomenada Sexenni Revolucionari.

Sexenni Revolucionari:

Guerra de Cuba:

- *Guerra dels 10 anys (1868–78)*: Comença aprofitant el destronament d' Isabel II. La consigna d' aquesta guerra es Viva Cuba Libre. S' inicia a la finca de Carlos Manuel de Céspedes que allibera els esclaus de la seva finca i els converteix en soldats. Aquesta guerra acaba el 1878 amb una treva que no soluciona problemes, sinó que només els ajorna. Es la Pau de Zanjón. Els espanyols decreten la llei de Vientres Libres en la que s' estableix que tots els fills d' esclaves seran lliures a partir dels 18 anys. El general espanyol més important d' aquesta guerra es el General Martínez de Campos.
- *Guerra Chiquita (1878–95)*: Comença el 78. Es una etapa en la que hi ha aixecaments en diferents llocs, però que seran totalment controlats. Al 1880 s' aboleix totalment l' esclavitud
- *Guerra de la Independència (1895–98)*: Durant aquesta etapa es torna a la guerra oberta. Es crea el Partido Revolucionario Cubano dirigit per José Martí. Durant aquesta etapa intervenen els Americans arrel de l' explosió del cuirassat Maine que estava ancorat a la badia de la Havana. No està clar qui va fer explotar el vaixell però tot apunta que van ser els mateixos americans per fer-lo servir d' excusa per entrar en guerra. Es produeix la gran derrota naval de Santiago de Cuba el 3 de juliol de 1898 i finalment el 10 de desembre es firma la Pau de París on Espanya renuncia a Cuba, Puertorico i Filipines.

La guerra de Cuba va aportar una gran mortalitat ja que a part de la guerra van haver-hi fams, epidèmies, etc...

En aquesta mateixa època (sexenni revolucionari), s' anomena rei d' Espanya a Amadeu de Savoia, germà del rei d' Itàlia, Víctor Manuel de Savoia. Aquesta dinastia serà d' un gran prestigi, perquè, entre altres coses, va aconseguir unificar el territori Italià, que a principis del segle XIX era un puzzle d' Estats independents entre els quals hi havia el estat vaticans. A finals del segle XIX, s' unifica definitivament la península italiana i es nomena capital la ciutat de Roma. Això es un progrés ja s' ha de considerar que des de l' imperi romà mai s' havia aconseguit una Itàlia unida. Al Papa se li assigna el Vaticà encara que no va acceptar la reducció de poder.

Amadeu de SAVOIA: Pertany a una dinastia progressista i liberal. Amadeu tenia que modernitzar l' estat Espanyol. Tot i així, el seu regnat va tenir grans dificultats. Abdica el 1873, reconeixent la seva incapacitat per a governar.

Després de l' abdicació ja no quedaven possibilitats per experimentar i l' única solució es la República, que va ser proclamada l' 11 de febrer de 1873. Va ser un experiment efímer ja que només dura fins 1874.

La República es va declarar tot i l' oposició de tot el panorama polític. La República planteja una nova Constitució que substitueixi la monarquia. La idea era construir un estat federal de 15 estats, entre els quals Cuba i Puerto Rico. Aquesta idea va provocar la reacció dels republicans unitaris, majoritaris al centre. A partir d' aquí comença la desunió dels republicans. Això farà que en un any hi hagin fins a 4 presidents (Estatislau Figueras, Francesc Pi i Margall, Nicolás Salmerón i Emilio Castelar).

Durant la presidència de Salmerón (tendència unitària) hi haurà una insurrecció cantonalista que consistirà en que els republicans de la perifèria (Cartagena, Andalusia, etc.) proclamin l' autodeterminació del seu territori. Salmerón va enviar l' exèrcit a reduir aquest focus revoltats. Tot això va desprestigiar enormement la república i les forces d' oposició van pensar en una forma de liquidar-la. Una solució era donar la corona a Alfons de Borbó. Aquest va dir que estava disposat a jurar la constitució i les forces d' oposició encapçalades per Cànovas del Castillo, van preparar un manifest, anomenat de Sandhurst en el que es deia que Alfons XII es sotmetia als espanyols.

El Gener de 1874 hi ha un cop d' estat a mans del General Pavía. La Guardia Civil va entrar al Parlament i va ordenar la dissolució de la República. Es va formar un nou govern dirigit pel General Serrano i es va esperar

el retorn d' Alfons XII, que arribaria el 1875. Els militars van mostrar tot el suport a Alfons XII. La seva arribada suposa la restauració de la dinastia Borbònica.